

peněžité v obnosu rovnajícím se 2 až 8násobné ceně nominální dotyčných losů. Každý jiný přestupek těchto nařízení tresce se jako zapovězená hra dle trest. zákona důchodkového.

Obligace alternativní jest poměr obligační, při němž předmět plnění strany předem určitě nesmluvily, takže daný slib na několikery způsob splněn býti může (§ 906 o. o. z.). Ohledně předmětu plnění mohou nastati různé případy:

1. Ve smlouvě nebylo ustanoveno, která strana voliti má. V tomto případě splní zavázaný, jak mu libo; ustanovil-li se však na některém způsobu a věřiteli to oznámil, nemůže potom sám o sobě od volby upustiti, leč že by věřitel k tomu svolil.

2. Má-li věřitel volbu, nemůže rovněž dle analogie § 906 sám o sobě volbu již vykonanou změnit. Volba jest vykonaná, jakmile věřitel dlužníkovi prohlásí, že žádá ten či onen předmět, aneb přijme-li věřitel od dlužníka jedno z plnění bez námítky. (Nabízí-li se žalobce ku přijetí jisté částky, aby mohl žádati za zahájení řízení stručného neb nepatrného, má žalovaný právo částku tu složit a tím se závazku svého sprostiti (roz. ze dne 8. srpna 1881 č. 7943, sb. 8463).

3. Strany mohou též volbu na třetí osobu vznést, ve kterémž případě přejímá tato arbitrium boni viri. Volba pokládá se tu za vykonanou, jakmile třetí osoba stranám prohlásí, že předmět plnění byla zvolila. Odmítne-li třetí osoba volbu, aneb stane-li se k volbě neschopnou (smrtí, šilinstvím, nebo stane-li se nezhvěstnou) má se za to, že dotýčné právní jednání vůbec nevzniklo (§ 1056 o. o. z.).

Byla-li volba více osobám zůstavena, rozhodne většina hlasů. Když se většina nedocílí, pokládá se za to, že právní jednání se nestalo (§ 1057 o. o. z.).

4. Byla-li smlouva výslovně učiněna s výhradou, že může strana mezi několika předměty voliti, a zmařena-li volba tím, že jedna nebo více věcí náhodou zaniklo; není strana k volbě oprávněná smlouvou vázána. Stane-li se tak vinou strany k plnění zavázané, práva jest tato straně k volbě oprávněné z toho, že volbu zmařila (§§ 907 a 1295 o. o. z.). Je-li oprávněný sám vinnen zmařením volby, nemá nároku na náhradu.

Byla-li volba oběma stranami společně zmařena, nese každá škodu poměrně dle § 1304 o. o. z.

5. Sporno jest, zdali právo volby při každé smlouvě místa míti může. Jasně znění § 1094 o. o. z. nasvědčuje tomu, že taková výhrada při smlouvách o nájem a pacht za vyloučení pokládána býti musí, poněvadž smlouva ta teprve tenkrát jest hotovou, když strany se o předmětu plnění, totiž o věci a ceně byly shodly. (Roz. ze dne 6. července 1878, č. 13444 časop. »Gerichts-Zeitung« č. 54).

Obohacení bezdůvodné. (Žaloby z obohacení).

I. Pojem.

Žaloby z obohacení mají místo proti tomu, kdo se na škodu žalobce bezdůvodně obohatil a směřují ku vrácení toho, čím se žalovaný bezdůvodně obohatil. Přípustnost žalob těchto je ospravedlněna již dle římského práva všeobecně uznanou zásadou slušnosti, že nikdo se nemá cizí škodou obohatiti. Dle toho náleží k podstatě žalob těchto okolnost, že se žalovaný obohatil, že obohacení jest neoprávněné a žalobci na škodu. Obohacením rozumíme každé neoprávněné rozmnožení majetku žalovaného v nejširším slova smyslu;